

Datum raadsvergadering:		Agenda nr.:	6b
Portefeuillehouder(s):	Wethouder Theunis	Registratiecode:	252855/2020-21
Onderwerp:	Zienswijzen begrotingen 2021 gemeenschappelijke regelingen		

Aan de raad van de gemeente Roosendaal

Voorstel

Samenvatting:

De gemeente Roosendaal neemt deel aan diverse gemeenschappelijke regelingen. De besturen van deze gemeenschappelijke regelingen hebben hun begrotingen voor 2021 ingediend om de raad in de gelegenheid te stellen een zienswijze naar voren te brengen.

Eventuele financiële consequenties die uit de begrotingen voortvloeien worden meegenomen in de reguliere P&C-cyclus.

De ontvangen (voorlopige) jaarrekeningen 2019 worden ter kennisname aan de raad aangeboden.

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de begroting 2021 van:

- a. de GGD West-Brabant (GGD) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.
 - Het bij financiële richtlijn 2 voorgeschreven overzicht van de meerjarige bijdrage (2021 t/m 2024) van de deelnemers wordt gemist. We vragen de GGD om dit overzicht op basis van de beleidsbegroting 2021 alsnog uiterlijk in het 3e kwartaal 2020 aan te leveren en vanaf 2022 structureel op te nemen in de begroting.
 - Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is ook van toepassing op verbonden partijen van onze gemeente. In de financiële richtlijn 4 was meegegeven dat de GGD een overzicht incidentele baten en lasten en een overzicht begin en eindstand (van het begrotingsjaar) van het eigen vermogen dient op te nemen, zoals voorgeschreven door het BBV. Deze overzichten worden gemist in de begroting. Er wordt verzocht om deze overzichten vanaf 2022 structureel op te nemen in de begroting.
 - Als financiële richtlijn was meegegeven om het kengetal 'structurele exploitatie' ruimte op te nemen. Er wordt gevraagd om dit getal uiterlijk het derde kwartaal 2020 alsnog aan te leveren en vanaf 2022 structureel in de begroting op te nemen.
 - Een kostenoverzicht van de wettelijke taken ten opzichte van een kostenoverzicht van de aanvullende ambities bovenop de wettelijke taken van de GGD is niet opgenomen. Er wordt verzocht aan de GGD met ingang van 2022 deze uitsplitsing op te nemen in de begroting.
 - Ten behoeve van de duidelijkheid van het overzicht met risico's wordt verzocht vanaf 2022 alleen risico's op te nemen in de risicotabel; geen risico's meer die niet meer van toepassing zijn of waar reeds maatregelen voor getroffen zijn.
 - In de begroting is opgenomen dat de GGD in 2021 uitvoering wil gaan geven aan het programma M@zI PO. Dit is in zekere zin nieuw beleid. Daarom wordt aan de GGD gevraagd om in 2021 minstens een inhoudelijk en financieel grondig onderbouwd uitvoeringsplan M@zI PO aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling voor te leggen, al dan niet leidend tot een structurele begrotingswijziging 2021.
 - De GGD heeft de ambitie uitgesproken om door te willen groeien naar een moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas. De GGD heeft daarvoor een apart voorstel bijgevoegd. Voor 2021 is een bedrag van €300.000 benodigd. Voor 2021 wordt door de GGD een 'aanvullend financieel voorstel bovenop de reguliere begroting' ingebracht. De financiële dekking voor deze ambitie was voorzien uit het rekeningresultaat 2019. Aangezien bij de jaarrekening geen bestemmingsvoorstel is gedaan, is deze dekking niet voor handen. Daarnaast is het de vraag hoe de GGD het benodigde budget voor 2022 denkt te dekken. Hier is geen dekking voor aangegeven. Mogelijk dat hier dus bij de begroting 2022 wederom een aanvullend verzoek voor komt. De jaren 2023 en 2024 verwacht men te kunnen dekken uit met name de natuurlijke uitstroom van medewerkers. Het niet invullen van vacatures is een risico, zeker gezien de werkdruk die al op de huidige medewerkers ligt. Wij vragen de GGD om uiterlijk in het 3e kwartaal van 2020 met een inhoudelijk en financieel grondig onderbouwd plan te komen waaruit blijkt op welke wijze de ambitie

om te komen tot een moderne, eigentijdse dienstverlening wordt vormgegeven. Daarom wordt middels een zienswijze aan de GGD gevraagd om in 2020 nog met een inhoudelijk en financieel grondig onderbouwd plan te komen waaruit blijkt op welke wijze de ambitie “moderne, eigentijdse dienstverlening” wordt vormgegeven inclusief een meerjaren dekkingsplan en dit voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

- De GGD wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.
- b. de ICT West-Brabant West (ICT WBW) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.
- De ICT WBW wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.
- c. de Omgevingsdienst Midden en West-Brabant (OMWB) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.
- De OMWB houdt structureel geld over. De OMWB blijft, zonder nieuw beleid haar begroting elk jaar opplussen terwijl er structurele ruimte in de begroting zit. Daarnaast worden de risico's te hoog ingeschat, is de reservepositie te hoog en is een forse post onvoorzien opgenomen.
 - Geef in de begroting aan hoe de OMWB in de komende periode uitvoering wil geven aan de wens van de raad om het principe “nieuwe werkzaamheden voor oud” toe te passen. Dit omdat de OMWB in haar reactie van 8 april 2020 op ambtelijke vragen aangeeft dit principe te onderschrijven.
 - In de begroting 2021 is niet (goed) te herleiden welke nieuwe beleidsontwikkelingen op welke wijze financieel zijn vertaald in de ramingen in de begroting. Volgens de overgenomen financiële richtlijn dient de begroting te worden opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Als voorbeeld kan gewezen worden op de in de conceptbegroting 2021 extra opgenomen € 200.000 in verband met de aanbesteding van de ICT-architectuur. Daarna zal dit bedrag in 2022 en later verder ingezet worden op data-ontwikkeling voortvloeiend uit de Omgevingswet. Dit laatste merken wij aan als een vorm van nieuw beleid waarover het Algemeen Bestuur (nog) geen besluit heeft genomen.
 - De risico-inventarisatie die is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is niet realistisch. De risico's m.b.t. de inhuur van personeel en de invoering van de Omgevingswet zijn erg ruim ingeschat, terwijl risico's verbonden aan de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en aan de overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten (beide met ingang van 2021) niet zijn meegenomen.
 - De risico-inschatting die de OMWB voor de Omgevingswet heeft gemaakt wijkt bovendien behoorlijk af van de gemaakte inschatting door de 2 andere Brabantse omgevingsdiensten.
 - In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 150.000,-. Deze staat niet in verhouding met de omvang van de begroting. Verzocht wordt deze post onvoorzien te minimaliseren.
 - De deelnemersbijdrage voor Roosendaal baseren op de MWB-norm. De definitie van de kop van Bijlage 1: Specificatie bijdrage per deelnemer 2021 is onjuist. “(gebaseerd op de MWB-norm)” moet zijn: “(gebaseerd op de vastgestelde werkprogramma's 2020 plus indexering)”.
 - In de begroting 2021 zijn wederom geen beleidsindicatoren opgenomen. In de zienswijze op de begroting 2020 was aan de OMWB verzocht om vanaf begrotingsjaar 2021 in overleg met de deelnemers een aantal beleidsindicatoren op te nemen. Het uit te voeren beleid is inderdaad aan de raden om te bepalen maar is in grote lijnen gelijk voor de deelnemers. De omgevingsdienst beschikt als organisatie over de noodzakelijke kennis op het gebied van milieu. De begroting is daarom bij uitstek het instrument om hier beleids- en prestatie-indicatoren in op te nemen en deze via de jaarrekening te monitoren.
 - In de begroting 2021 zijn niet de juiste indexeringen toegepast zoals die zijn opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2019. De OMWB hanteert 2,9% en 1,8% voor respectievelijk lonen en prijzen. De juiste percentages in genoemde circulaire zijn resp. 2,6% (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers) en 1,7% (prijs bruto binnenlands product), deze waren in de financiële richtlijnen ook zo aangegeven.
 - Het huurcontract van de OMWB loopt tot 1-1-2023. Er is nog geen besluit genomen omtrent huisvesting nadien. In 2020 wordt nader onderzoek verricht. U wordt verzocht om de gemeenten hier tijdig bij te betrekken en hierbij nadrukkelijk ook besparingen te onderzoeken. Het is niet duidelijk waarom er nog investeringen plaatsvinden in 2021.

- In de begroting is een financiële meerjarenprognose opgenomen. Inhoudelijk noemt de OMWB twee ontwikkelingen in de begroting, de overdracht bodemtaken en de komst van de Omgevingswet. Dit zijn alleen de ontwikkelingen voor 2021. Conform spelregel 6 van de Nota verbonden partijen wordt verzocht om een inhoudelijke doorkijk voor meerdere jaren.
- Vanaf 2022 voert u voor de implementatie van de omgevingswet een bedrag op van € 400.000,-. In de begrotingen 2019 en 2020 en waarschijnlijk ook 2021 zijn reeds budgetten voor de omgevingswet opgenomen in de collectieve taken (P3), wij verzoeken u om die lijn door te zetten en geen extra budget te claimen boven op het budget voor de collectieve taken.
- De corona-crisis heeft invloed op nagenoeg alles en iedereen. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2021 is nog niet (volledig) te overzien wat de beleidsmatige en financiële consequenties voor OMWB zijn. Dit kan gevolgen hebben voor de werkprogramma's van de deelnemers. Een extra reden om kritisch te zijn op de uitgaven en de organisatie klaar te maken voor tegenvallers, zoals lagere werkprogramma's. Indien, in de loop van 2020 of 2021, blijkt dat substantiële effecten zich voordoen, gaan wij ervan uit dat dit tijdig aan de deelnemers wordt gemeld.

Verzoek om bovenstaande punten te verwerken in definitieve versie van de begroting 2021.

Er heeft een ambtelijke vragenronde over de begroting 2021 plaatsgevonden voorafgaand aan deze zienswijze. Hierbij is door de OMWB toegezegd om de volgende punten in de definitieve versie van de begroting 2021 aan te passen:

- Meerjarige deelnemersbijdragen laten aansluiten bij de financiële meerjarenprognose.
- De geprognosticeerde balans correct maken, activa en passiva zijn nu niet aan elkaar gelijk.
- Uitgebreide toelichting in de tekst bedrijfsvoering op de uitbreiding op de formatie overhead.
- Uitgebreide toelichting in de tekst bedrijfsvoering op forse stijging van de personeelslasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019.

d. de Regio West-Brabant (RWB) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- De RWB wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.

e. het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- Het RBL wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.

f. de Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- In de begroting is geen informatie opgenomen over de meest geschikte rechtsvorm voor de RAV. Het algemeen bestuur besloot eerder de definitieve besluitvorming hierover uit te stellen totdat er duidelijkheid is over de nieuwe ordening van de ambulancezorg. De contouren hiervan zijn bekend. Nadat de nieuwe wet van kracht is (verwacht 2021) wordt van de RAV verwacht dat een voorstel aan het AB gedaan wordt. Dit voorstel mag niet leiden tot nadelige (financiële) gevolgen voor gemeenten.
- De gemeenteraad heeft als beleidsmatige richtlijn 4 aan de RAV gevraagd om de gemeenten een voorstel te doen voor een nieuwe set prestatie-indicatoren om de kwaliteit van de ambulancezorg te meten. De prestatie-indicatoren voor het spoedvervoer maken hier onderdeel van uit:
 - Responstijd A1 (melding-aankomst meer dan 15 minuten) 5,5%
 - Responstijd A2 (melding-aankomst meer dan 30 minuten) 5%
 Deze indicatoren zijn nog niet opgenomen in de ontwerpbegroting 2021. Er wordt verzocht om hiertoe alsnog een voorstel te doen in 2020.
- De RAV wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.

g. de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (VRMWB) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- Ten aanzien van pijler I: het stimuleren van redzaamheid in de samenleving, is de realisatie van de Risk Factory een aandachtspunt, nl. dat hier een sluitende begroting voor moet worden opgesteld. De kosten voor de Risk Factory worden in 2021 structureel opgenomen in de begroting opgenomen. Een Risk Factory brengt een financieel risico met zich mee en daarom brengen wij als zienswijze dat ten aanzien van de financiering door commerciële partijen en de provincie Noord Brabant meerjarige (minimaal 5 jaar) contract afspraken dienen te worden gemaakt inzake de financiële bijdragen aan de Risk Factory.

- Bij pijler II: het leveren van bijdragen aan een veilige leefomgeving, wordt bij het vergroten van de veiligheid en veerkracht in specifieke gebieden en op belangrijke thema's, o.a. de inzet ook voor regionale risico's zoals uitbraak, infectieziekte genoemd. De inzet vanuit de VRMWB op de aanpak van de Coronacrisis in 2020 geeft aan hoe belangrijk dit soort inzetten is. Ten aanzien van het beleidsplan 2019-2023 hebben wij als raad vorig jaar een zienswijze ingediend inzake het Regionale Risicoprofiel als een van de wettelijke planfiguren van de Veiligheidsregio. In de begroting staat dat er in 2020 met iedere gemeente afspraken worden gemaakt over dit Regionale Risicoprofiel. Als zienswijze brengen wij in dat de Veiligheidsregio eind 2020 ten aanzien van dit dynamische risicoprofiel een tussenproduct oplevert, zodat wij de voortgang kunnen monitoren. De activiteiten uit het risicoprofiel dienen een logische koppeling te hebben met een nieuwe begroting zodat we op een effectieve wijze dingen tot stand kunnen brengen die er toe doen.
- Voor pijler III: het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet, laat de coronacrisis zien dat bevolkingszorg (gemeentelijke kolom) een belangrijk onderdeel is en de samenwerking met de 24 gemeenten. Echter zijn er geen aparte middelen voor bevolkingszorg in de begroting opgenomen. Wij zien graag dat er een apart onderdeel in de begroting wordt opgenomen, zodat bevolkingszorg de juiste kwaliteitsimpuls kan krijgen.
- De VRMWB wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.

Daarnaast wordt de raad gevraagd om de VRMWB dringend te verzoeken om, als gevolg van de aanpassing rapportagecyclus, naast de enige rapportage in een kalenderjaar, zijnde na 6 maanden (30 juni) in het kort op verwachte afwijkingen te rapporteren. Dit zijn de 'soft-closures' na 4, 8 en 10 maanden.

h. het West-Brabants Archief (WBA) en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- Het WBA wordt verzocht de effecten van corona in kaart te brengen.

i. de WVS-groep en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- *Voorleggen van een herziene begroting*
Van WVS wordt gevraagd eind 2020/begin 2021 een herziene begroting 2021 en meerjarenraming op te stellen waarin de consequenties van de Coronacrisis voor de WVS zijn verwerkt en inzichtelijk zijn gemaakt. Tevens dient in deze herziene begroting in elk geval de actuele situatie verwerkt te worden van de:
 - De rijksbijdrage
 - Het Lage Inkomens Voordeel (LIV)
 - Ontwikkelingen op het gebied van de compensatie transitievergoedingen.
 - Eventuele bijstelling van het aantal af te nemen leerwerktrajecten, indien het aantal aanmeldingen in 2020 hier aanleiding toe geeft. Dit wordt afgestemd met het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal.
 - (Meerjarige) gevolgen van het besluit over de ombouw/afbouw van de diverse PMC's, inclusief het effect hiervan op de bedrijfsvoering.
 - De consequenties van de besluitvorming rond de PMC Groen te verwerken, voor zover deze besluitvorming dan al heeft plaatsgevonden.
- *Opstellen van een ketenjaarplan 2021*
Het project herstructurering WVS en ketensamenwerking is eind 2018 afgerond. Vanaf 2019 heeft de ingeslagen ketensamenwerking plaats gekregen in de reguliere structuren van de samenwerkende organisaties. Van WVS wordt verwacht dat in de keten wordt samengewerkt met Werkplein Hart van West-Brabant en ISD Brabantse Wal, waarbij onderling afstemming wordt gezocht bij het behalen van de overkoepelende ketendoelstellingen. Voor deze doelstellingen verwachten we dat WVS samen met de genoemde ketenpartners in overleg met de deelnemende gemeenten komt tot een gezamenlijke ketenopdracht in de vorm van een ketenjaarplan. Bij het opstellen van de herziene begroting vragen wij WVS uit te gaan van de inzet die van WVS wordt gevraagd in het nog op te stellen ketenjaarplan 2021. Dit betekent dat het Ketenjaarplan 2021 gereed moet zijn bij de totstandkoming van de herziene begroting.
- *Beheersing van risico's*
De risico's zijn benoemd in de begroting, waarbij een beschrijving en veelal ook een kwantificering is gegeven van de actuele risico's. De beheersmaatregelen zijn echter niet beschreven in de begroting. Hierdoor is het voor de gemeente lastig grip te krijgen en te anticiperen op basis van

de risicoanalyse. Het weerstandsvermogen zit bij de gemeenten, dus een specificatie van de actuele risico's en hoe de WVS hiermee omgaat is van belang. Indien de WVS een herziene begroting voorlegt, dan vragen wij de WVS de beheersmaatregelen van de risico's duidelijk te beschrijven, zodat gemeenten hierop kunnen anticiperen.

- *Kritisch blijven op bedrijfsvoeringslasten*

In verband met de grote druk op de budgetten in het sociaal domein vragen we WVS om kritisch te blijven op de kosten. We vragen om inzichtelijk te maken op welke (bedrijfsvoerings)onderdelen binnen WVS de toename van de geraamde lasten in het meerjarenperspectief kan worden beperkt. Daarbij vragen we om kritisch te blijven op de bedrijfsvoeringslasten.

2. In te stemmen met de gewijzigde begroting 2020:

a. Voor de GGD geldt dat een 1e Begrotingswijziging 2020 inzake CAO effecten is aangeboden. Hiermee wordt ingestemd.

3. In te stemmen met de gewijzigde begroting 2020 en begroting 2021 van:

a. het Werkplein Hart van West-Brabant en daarbij de volgende zienswijze in te dienen.

- Van het Werkplein wordt verwacht dat zij invulling geeft aan de begrotingsrichtlijnen van de gemeenteraden.
- In het najaar van 2020 verwachten we van het Werkplein opnieuw een financiële doorrekening van de gewijzigde begroting 2020 en meerjarenraming, waarin de consequenties van de coronacrisis zijn verwerkt.
- Het Werkplein wordt verzocht eind 2020/begin 2021 een herziene begroting 2021 (incl. meerjarenraming 2022-2024) op te stellen, waarin de financiële consequenties en risico's van de coronacrisis zijn verwerkt.
- Daarbij verwachten we van het Werkplein dat zij met de deelnemende gemeenten in gesprek gaat om de ambities en doelstellingen ten aanzien van de ontwikkeling van het uitkeringsbestand waar nodig te herzien. Eventuele aangepaste ambities en doelstellingen leggen gemeenten en Werkplein vast in het werkprogramma voor 2021, waarvan de financiële consequenties vertaald dienen te worden in de herziene begroting 2021.
- Ten aanzien van de gevolgen van de coronacrisis voor het uitkeringsbestand en eventueel de aangepaste ambities verzoeken we het Werkplein in de aangepaste begroting een concrete uitwerking op te nemen van de inzet van het re-integratieinstrumentarium en van de personele formatie.
- De gemeenten en het Werkplein gaan in gesprek om te komen tot een integrale samenwerking binnen het sociaal domein en de inzet op de horizontale ontwikkeling van de verschillende doelgroepen, met speciale aandacht voor doelgroep C-klanten. Voor zover gemeenten en Werkplein tot concrete ambities en doelstellingen op dit vlak zijn gekomen, vragen we het Werkplein de financiële consequenties hiervan, alsmede van het organisatieontwikkelingstraject dat hieruit volgt, in de herziene begroting 2021 te verwerken.
- Voor zover de resultaten bekend zijn van het formatieonderzoek dat voor het Werkplein is gestart vragen we het Werkplein in de nieuw op te stellen begroting 2021 deze resultaten te benutten voor de onderbouwing van de geraamde personele inzet.
- In verband met de grote druk op de budgetten in het sociaal domein vragen we het Werkplein om kritisch te blijven op de kosten. We vragen het Werkplein om inzichtelijk te maken op welke (bedrijfsvoerings)onderdelen de geraamde lastentoeename in het meerjarenperspectief kan worden beperkt. Daarbij vragen we om kritisch te blijven op de (bedrijfsvoerings)lasten.
- Het project Herstructurering WVS en ketensamenwerking is eind 2018 afgerond. Vanaf 2019 heeft de ingeslagen ketensamenwerking plaats gekregen in de reguliere structuren van de samenwerkende organisaties. Van het Werkplein wordt verwacht dat in de keten wordt samengewerkt met WVS en de ISD Brabantse Wal, waarbij onderling afstemming wordt gezocht bij het behalen van de overkoepelende ketendoelstellingen. Voor deze doelstellingen verwachten we dat het Werkplein samen met de genoemde ketenpartners in overleg met de deelnemende gemeenten komt tot een gezamenlijk ketenjaarplan. Dit betekent dat het Ketenjaarplan 2021 gereed moet zijn bij de totstandkoming van de herziene begroting.

4. De bijdragen conform de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen op te nemen in de gemeentebegroting 2021-2024.

5. Kennis te nemen van de (voorlopige) jaarrekeningen 2019 van:

- a. GGD West-Brabant;
- b. ICT Samenwerking West-Brabant West;
- c. Omgevingsdienst Midden en West-Brabant;
- d. Regio West-Brabant;
- e. Regionaal Bureau Leerplicht West-Brabant;
- f. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord;
- g. Veiligheidsregio Midden en West-Brabant;
- h. Werkplein Hart van West-Brabant;
- i. West-Brabants Archief;
- j. WVS-Groep.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Roosendaal

De secretaris,
drs. E. Franken

De burgemeester
J.M. van Midden